

'Corona, hoge boetes en dagen zonder rijst'

Aline Wisse over de grote veranderingen in Cambodja

Cambodja had corona lange tijd onder controle, maar nu gaat het ook in één van de armste landen ter wereld mis. Aline Wisse uit Barneveld woont inmiddels bijna 1,5 jaar in het Aziatische land, dat keihard optreedt tegen het virus. „De strijd tegen het virus in Cambodja begint nu met knuppels, batons en hoge boetes.”

Aline Wisse

Aline Wisse verruilde Barneveld in januari vorig jaar voor Cambodja, waar ze kinderen uit sloppenwijken de kans wil geven op een betere toekomst. In de Barneveldse Krant vertelde ze geregeld over haar ervaringen in Azië. Dit is voorlopig haar laatste artikel, maar via de website Gewoonincambodja.nl is zij nog te volgen.

Met mij persoonlijk gaat het goed, ik ben gezond en voel mij thuis in Cambodja en bij het gezin waar ik bij woon.

De relaties met mensen in de buurt zijn fijn, kinderen zijn stapelgek op mij en ik op hen. Ook ben ik bijna aan het einde gekomen van mijn Engelse docentenopleiding en schrijf ik hele verhalen in de Khmer-taal. Al met al hele mooie vorderingen. Ik had nooit gedacht dat ik, ondanks de omstandigheden, zoveel zou kunnen bereiken in één jaar tijd.

IN DE GREEP VAN CORONA Begin dit jaar ben ik als vrijwilliger aan de slag gegaan bij Youth with a Mission Phnom Penh, in Nederland bekend als Jeugd met een Opdracht. Vier dagen in de week bezocht ik met een team van zeven Cambodjanen, mensen in sloppenwijken, hielden we bijbelstudies met hen, baden we met de zieken en onderwezen we Engels aan honderden kinderen. Corona was hier in Cambodja tenslotte niet aan de orde. Ik kon tot eind februari gaan en staan waar ik wilde. Iedere keer als het virus, via een buitenlander, het land toch binnenkwam, reageerde de overheid snel en adequaat. Hele winkelcentra en woonwijken werden afgesloten, iedereen die bij de positief geteste persoon in de buurt was gekomen, moest in quarantaine en iedere keer liep het met een sissert af. Helaas was er toch al veel schade. Ongeveer zeventigduizend kledingarbeiders hebben hun banen verloren. Jonge kinderen zijn aan het werk gezet om inkomsten te genereren, door lege blikjes en ander oud ijzer te verzamelen. Helaas is er hier vanaf begin maart heel erg veel veranderd en heeft het coronavirus Cambodja nu ook in zijn greep. Na drie eerdere uitbraken die de overheid wist te traceren en stoppen, kwam begin januari in het nieuws dat er vier personen waren die, na een bezoek aan Cambodja, de quarantaineregels hebben genegeerd. Zij zouden meerdere mensen in Phnom Penh hebben aangestoken met het virus.

TOTALITAIR DICTATORSCHAP Direct werd de boete voor het ontsnappen uit quarantaine met \$ 1.000 verhoogd en iets later werd een wet ondertekend die betrokkenen bij het vervoeren, adviseren of helpen van een persoon in quarantaine kan beboeten tot \$ 12.500 of tot tien jaar gevangenisstraf kan veroordelen. Ook geeft deze wet de regering

■ Aline Wisse voor de lockdown.

de macht om een coronapatiënt die voor behandeling in een behandelingscentrum op de vlucht is, een gevangenisstraf van één tot vijf jaar en een boete tot \$ 4.950 te geven. De gevangenisstraf zal worden verlengd tot tien jaar als de vlucht leidt tot de verspreiding van het virus. De wet geeft de overheid ook de macht om samenkomsten en demonstraties te verbieden of beperken. Mensenrechtenorganisaties zeggen dat deze wet het land een stap dichterbij totalitair dictatorschap brengt.

MENSEN LIJDEN HONGER Toen de wet werd ondertekend, verspreidde het virus zich al door het land. Phnom Penh en Sihanoukville gingen direct in lockdown. De Cambodjaanse overheid doet er alles aan om het virus te traceren, maar de cijfers stijgen met de dag. Sinds twee weken zitten ook wij in een lockdown. We mogen alleen de deur uit voor een bezoek aan de supermarkt of dokter. Zomaar een wandeling maken is niet toegestaan. Na de levens vervoerende Khmer Rouge-oorlog eind jaren zeventig, waarin naar schatting tot twee miljoen mensen omkwamen, is het land nog altijd in ontwikkeling. Er zijn duizenden mensen die geen geld hebben om voor twee dagen eten te kopen, laat staan voor twee weken. Op het moment van schrijven zijn hulporganisaties echter niet welkom in de afgesloten gebieden en lijden veel mensen honger.

De overheid rijdt met trucks volgeladen met rijst en noedels naar deze gebieden toe om er de rijst te verkopen. De vraag is of iedereen bereikt wordt en bovendien, waar arme mensen het geld op dit moment vandaan moeten halen. Ik ben betrokken bij een groep Cambodjaanse en internationale personen die geld inzamelen om, met behulp van betrouwbare Cambodjaanse tussenpersonen in de wijken zelf, mensen in deze benarde situatie van voedsel te voorzien. Giften die ik vanuit Nederland ontvang zijn bij de belasting aftrekbaar en komen volledig ten goede aan mijn werk in Cambodja en in dit geval aan de noodhulp.

KNUPPELS EN HOGE BOETES Cambodja krijgt via meerdere kanalen vaccins gedoneerd. Terwijl er over de hele wereld discussies gaande zijn over wel of niet vaccineren, heeft Cambodja nog altijd moeite om voldoende vaccins te kunnen kopen. Daarom heeft de overheid een beroep gedaan op de rijkste inwoners van Cambodja om een donatie te doen. Er wordt verwacht dat aan het einde van dit jaar zeven miljoen mensen zijn gevaccineerd, dat is bijna 44 procent van de Cambodjaanse bevolking. Er zijn nu hotels, appartementen, casino's, en winkelcentra die al een jaar of langer leeg staan, ingericht als noodziekenhuizen en quarantaine centra. Cambodja had vorig jaar 378 positief geteste gevallen en nul sterfgevallen, sinds de eerste uitbraak van begin maart zijn er, op het moment van schrijven, 11.761 positief geteste personen en 88 overledenen vastgesteld. Cambodja wordt gerekend tot één van de armste landen ter wereld, waar veel mensen er niet toe in staat zijn een goede weerstand op te bouwen en/of te onderhouden. Daardoor zijn ze zeer kwetsbaar voor het virus.

De wijken waarin corona wordt vastgesteld, werden tot begin vorige maand afgesloten. Via luidsprekers worden Cambodjaanse inwoners geïnformeerd afstand te bewaren en een masker te dragen. Ook hoor ik nu regelmatig een oproep tot vaccineren voor bepaalde leeftijdsgroepen door de luidsprekers. Het is zo apart om, één jaar nadat jullie in Nederland met het virus te maken kregen, nu ook in Cambodja met het virus en alle regels te maken te hebben. Terwijl er in Nederland dankzij het vaccin nu steeds meer vrijheid is, begint de strijd tegen het virus in Cambodja nu met knuppels, batons en hoge boetes. Ik blijf zoveel mogelijk binnen en probeer, met de hulp van tussenpersonen, te doen wat ik kan voor die mensen die nu zo hard hulp nodig hebben.

■ Normaal een drukke plek in Cambodja, nu zit bijna iedereen binnen.